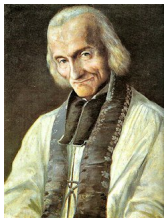

Sv. Ján Mária Vianney sa narodil 8. mája 1786 v Dardilly, čo bola pomerne veľká obec asi osem kilometrov severovýchodne od Lyonu vo Francúzsku. Jeho rodičia boli zbožní a dobrí ľudia. Okrem neho mali ešte päť detí a každé z nich dostalo do mena zasvätenie Panne Márii. Od malička boli vychovávaní vo veľkej úcte k Pánu Bohu. Ján od malička prejavoval záujem o veci duchovného charakteru. Od narodenia mal však prudkú povahu. Sám si dával s ňou veľa námahy, aby ju skrotil. Darilo sa mu. Bol poslušný a matka ho dávala za vzor aj ostatným súrodencom. Počas francúzskej revolúcie, ktorá vypukla, keď mal Ján len tri roky, sa ešte viac celá rodina utiekala k Pánu Bohu, potajme chodili na sv. omše a v dome ukrývali kňazov. Keď mu zverili otcovské stádo, vždy nosil so sebou sošku Panny Márie. Zorganizoval aj ostatných malých pastierikov a spoločne vytvárali procesie, modlili sa. On ich napomínal, aby nekliali, aby boli poslušní. Ak boli chudobnejší, podelil sa s nimi o to, čo mal. V zime roku 1795 navštevoval súkromnú školu v dedine. Robil veľké pokroky. V trinástich rokoch prijal prvé sv. prijímanie. Keď mal dvadsať rokov, prijal birmovanie. Hneď po birmovke sa vrátil domov, aby pomáhal na gazdovstve. Túžil však stať sa kňazom. Matka bola nadšená, no otec ho nechcel pustiť. Nebolo peňazí na štúdium, Ján mal už priveľa rokov na také štúdium a otec ho chcel mať radšej doma. Nakoniec mu však dovolil chodiť do malej farskej školy v Écully, ktorú tam otvoril ich farár Charles Balley. Ján mal však veľmi slabú pamäť a veľké medzery vo vedomostiach. Najmä latinčina mu robila veľké problémy. Modlil sa, zapieral, chytala sa ho nechuť. Vykonal si púť k hrobu sv. Františka Regis a to mu dodalo odvahu a trochu sa zlepšil v škole. V roku 1809 však musel narukovať. Zanedlho na vojne ochorel a dva roky býval v malej dedinke v horách, kde učil deti a povzbudzoval ich svojím zbožným životom. Podľa štátu však bol dezertér a musel sa skrývať. Až roku 1811 udelili amnestiu všetkým zbehom z vojska, a tak sa mohol vrátiť domov.

Mal dvadsaťšesť rokov, keď začal študovať filozofiu vo Verrieres. Štúdium mu išlo veľmi slabo. V roku 1813 nastúpil do seminára v Lyone, no nespravil skúšky a do vyšších ročníkov nepostúpil. Farár Balley ho potom doma doučoval, no ani to nepomohlo. Balley dosiahol, aby ho vyskúšali vo francúzštine. To skúšajúcich uspokojilo. Videli jeho zbožnosť, a tak sa Ján

mohol stať subdiakonom, diakonom a nakoniec v roku 1815 kňazom. Jeho prvé miesto bolo kaplánka v Écully. Sprvu nemohol spovedať, až po čase mu dali dekrét na spovedanie. Jeho spovednica však bola vždy obľahnutá ľuďmi, ktorí si žiadali jeho radu a duchovnú pomoc. V roku 1817 zomrel farár Balley. Sám Vianney ho zaopatril a odprevadil na cestu do večnosti. V roku 1818 vymenovali Jána za administrátora do obce Ars-Dombes, ktorá sa stala samostatnou farnosťou až roku 1821. Jána tam poslali so slovami: „Je to malá obec a niet v nej veľkej lásky k Bohu, vy ju tam zasejte!“

Ars bola dedinka asi tridsať kilometrov od Lyonu. Mala iba dvestotridsať obyvateľov a bola povestná svojou bezbožnosťou. Kostol opustený, štyri krčmy boli otvorené takmer nonstop, chýbala úcta medzi ľuďmi, nočné zábavy a hýrenia ničili mravnosť, opilstvo prekvitalo. Keď Ján prišiel, dal sa ihneď do roboty. Vyčistil kostol, faru zariadil len najnutnejším nábytkom, spával na zemi, spánok si skracoval a vždy pred spaním sa bičoval. Desať rokov si varil len sám a stále to isté jedlo, len aby ho udržalo pri živote. Navštevoval svojich farníkov, najmä chudobných a pre každého mal milé slovo. Do kostola zadovážil nový oltár, rúcha a pristaval kaplnky. Osem rokov tvrdo bojoval so zlozvykom kliatia v dedine. Dvadsaťpäť rokov mu trvalo, kým sa podarilo odstrániť hriešne tance. Raz sa stalo, že prišiel do verejnej miestnosti, tanečníkov vyhnal, hudobníkom a hostinskému zaplatil škodu. V kaplnke sv. Jána Krstiteľa dal napísať výstižný nápis: „Jeho hlava bola cenou za tanec.“

Ján Mária Vianney bol malej a chudej postavy, vlasy mu padali až na ramená, mal vysoké čelo a ohnivé oči mali v sebe nezvyčajné čaro. Vedel aj zavtipkovať. Výsledky jeho namáhavej práce sa dostavovali pomaly, ale isto. Zbožné duše prijímali jeho reformy s radosťou a mali ho v úcte. Takých však bolo málo. Viac bolo takých, ktorým tento farár prekážal. Na biskupský úrad preto písali zlomyseľné listy a ponosovali sa naňho. Arcibiskup však situáciu poznal a Jána plne podporoval. Po čase sa začal kostol napĺňať. Ľudia prestali pracovať v nedeľu. Už nebolo počuť kliať, v rodinách zavládli kresťanské zvyky. Ján založil Dom prozreteľnosti pre dievčatá a siroty zo svojej farnosti. Použil na to svoje dedičstvo.

Od roku 1820 chodieval kázavať aj do okolitých farností, konal misie. V roku 1832 vypukla vo Francúzsku cholera. Ľudia začali hľadať útechu u farára v Arse. To bol začiatok mnohých pútí. Ľudia z celého Francúzska a všetkého druhu chodievali do Arsu, aby mohli vidieť farára, vyspovedať sa u neho a dostať radu. Odhaduje sa, že ročne navštívilo Ars asi stotisíc ľudí. No ani diabol ho nenechal na pokoji. Trápil farára hrmotom, buchotom, nedal mu spať, snažil sa ho znechutiť. Iba posledné roky života mal farár od neho pokoj. Keďže ľudí bolo veľa, Ján dostal na výpomoc mladšieho kňaza a neskôr viacerých misionárov. On sám bol stále presvedčený o

svojej ničotnosti a dvakrát chcel dokonca z farnosti odísť. No raz sa sám vrátil a druhýkrát ho nepustili samotní farníci. A tak slúžil ďalej. Čítal vo svedomí mnohých ľudí, tridsať rokov strávil denne šestnásť až dvadsať hodín v spovednici. V horlivosti neochaboval. 29. júla 1859 prišlo zle. Spovedal a v plnom kostole vykladal katechizmus. Horko-ťažko vydržal do konca. Keď prišiel na faru, musel si ľahnúť. Horúčka ním lomcovala. Dal si zavolať svojho spovedníka, farára z Jassansu. Vyspovedal sa a viac už nehovoril, len mlčky požehnával tých, ktorí za ním prišli, aby ho videli. Dokonca prišiel aj biskup, aby ho ešte naposledy videl. Vo štvrtok 4. augusta 1859 o druhej ráno farár z Arsu zomrel s úsmevom na perách. Mal vtedy sedemdesiattri rokov.

Zvesť o jeho smrti sa rýchlo rozniesla a tisíce pútnikov prichádzali, aby ho odprevadili na poslednej ceste. Podľa jeho želania bol pochovaný v Arse v lodi farského kostola. Tento kostol sa stal cieľom mnohých pútí a miestom modlitieb. V roku 1905 bol vyhlásený za blahoslaveného a v roku 1925 za svätého. Jeho telo sa zachovalo neporušené a dnes je vystavené v novej bazilike v Arse.

TK KBS informoval Samuel Brečka